

Универзитет у Новом Саду
Економски факултет у Суботици

ПРИЈЕМНИ ИСПИТ 2022. ГОДИНЕ

ОДГОВОРИ ЗАПРЕДМЕТ: ФИЛОЗОФИЈА СА ЛОГИКОМ

Литература

Марковић, М., Логика за 3. разред гимназије и правно-биротехничке школе, Завод за уџбенике, Београд, 2014.

Кораћ, В., Павловић, Б., Историја филозофије за 4. разред средње школе, Завод за уџбенике, Београд, 2002.

Цветковић, В., Цекић, Н., Савић, М., Филозофија за средњу школу, Завод за уџбенике, Београд, 2012.

Група 1

1.	Критеријуми сазнања су: јасно језичко формулисање онога што претендујемо да знамо, утврђивање искуствених услова у којима је могуће идентификовати предмет који смо, по нашем уверењу сазнали, објашњење сазнатог предмета, назначивање којим практичним радњама се оно што је сазнато, може да произведе и објасни.	1, стр. 8-9
2.	Према саставу судови се деле на: просте и сложене.	1, стр. 43
3.	Потпуна индукција је закључивање на основу потпуног набрајања појединачних случајева на основу којег се утврђује један општи суд. Непотпуна индукција је закључивање на основу испитивања ограниченог броја чињеница једне врсте на основу којег се изводи закључак који се односи на врсту као целину.	1, стр. 63
4.	Могући су различити примери силогистичког закључивања. „Све рибе су кичмењаци.” „Пастрмке су рибе.” „Пастрмке су кичмењаци.”	1, стр. 72
5.	Теорија сазнања или гносеологија проучава услове могућности, порекло и границе људског сазнања. Она покушава да одговори на питања попут следећих: како се може знати да је нека тврдња истинита; шта је доказ за истинитост неке тврдње; може ли нека тврдња бити проверена; шта значи „знати нешто“; да ли је људско знање уопште могуће итд.	1, стр. 4
6.	Сократ је родоначелник етике као филозофске дисциплине.	2, стр. 56-62
7.	Аристотел разликује четири узрока: материјални, формални, делатни и финални.	2, стр. 84-85
8.	Категорички императив: поступај само према оној максими за коју истовремено можеш хтети да постане један општи закон, хипотетички императив: поступај тако да твоје поступање може послужити као узор свакоме другом човеку.	2, стр. 218
9.	Према Хегелу, моменти објективног духа су: апстрактно право, моралност и обичајност.	2, стр. 231
10.	Према Хајдегеру, фундаментална онтологија је испитује смисао бића, а како је човек једино биће које је способно да постави такво питање, испитивање смисла бића човека се испоставља као основни задатак у циљу деструкције целокупне филозофске традиције као метафизике.	2, стр. 290

Csoport 1.

1.	A megismerés kritériumai: 1) nyelvileg világosan fogalmazzuk meg azt, aminek a tudására igényt tartunk 2) olyan tapasztalati feltételek megállapításának képessége, amelyekkel meggyőződésünk szerint ői tudásunk tárgya azonosítható 3) a megismert tárgy megmagyarázásának képessége 4) azon gyakorlati műveletek megnevezésének képessége, amelyekkel az, ami ismertté vált, előállítható és megfigyelhető	1, 8-9. old.
2.	Az ítéleteket szerkezetük (struktúrájuk) szerint feloszthatjuk: egyszerű ítéletekre és összetett ítéletekre.	1, 43. old.
3.	A teljes indukció az egyes esetek teljes felsorolásán alapuló következtetést jelenti. A nem teljes indukció abból áll, hogy valamely fajra vonatkozó, aránylag csekély számú megvizsgált tényből a fajra, mint egészre, eszerint a meg nem vizsgált és ismeretlen esetekre is következtetünk.	1, 63. old.
4.	Egy lehetséges példa a szillogizmusra: Minden hal gerinces. A pisztráng hal. _____ A pisztráng gerinces.	1, 72. old.
5.	Az ismeretelmélet egy filozófiai diszciplína, amely az emberi megismerés feltételeit, lehetőségeit, eredetét és határait vizsgálja.	1, 4. old.
6.	Szokratész az etika alapítója.	2, 56-62. old.
7.	Arisztotelész szerint a négy fő ok: az anyagi, a formai, a ható-, és a cél-ok.	2, 84-85. old.
8.	Kategorikus imperatívusz: Cselekedj úgy, ahogy akaratod maximája egyúttal mindenkor egyetemes törvényhozás elvéül szolgálhasson. Hipotetikus imperatívusz: Cselekedj úgy, hogy a viselkedésed minden más embernek mintául szolgálhasson.	2, 218. old.
9.	Az objektív szellem momentumai Hegel szerint: absztrakt jog, moralitás és erkölcsiség.	2, 231. old.
10.	Heidegger szerint a fundamentális ontológiamegnyilvánul abban, hogy lehetővé teszi az egész filozófiai hagyomány, mint metafizika, amely nem tud elszámolni az emberi lét értelmével destrukcióját.	2, 290. old.

Skupina 1

1.	Kritériá poznania sú: jasná lingvistická formulácia toho čo si nárokuje že vieme, určovanie zážitkových podmienok v ktorých je možné identifikovať predmet ktorý sme podľa nášho názoruspoznali, vysvetlenie spoznaného predmetu, označenie ktorými praktickými činnosťami sa môže produkovať a vysvetliť spoznané.	1, str. 8-9
2.	Podľa zloženia sa súdy delia na: jednoduché a zložité.	1, str. 43
3.	Úplná indukcia je donášanie uzáveru na základe úplného vymenovaníavšetkých jednotlivých prípadov, na základe ktorých je určený jeden všeobecný súd. Neúplná indukcia je uzáver založený na skúmaní obmedzeného počtu skutočností jedného druhu, na základe ktorých sa donášauzáver o druhu ako celku.	1, str. 63
4.	Sú možné rôzne príklady sylogistického uzavierania. "Všetky ryby sú stavovce." "Pstruhy sú ryby." "Pstruhy sú stavovce."	1, str. 72
5.	Teória poznania alebo epistemológia študuje podmienky, možnosti, pôvod a hranice ľudského poznania. Snaží sa odpovedať na otázky, ako sú tieto: ako môže človek vedieť že je niektoré tvrdenie pravdivé; čo je dôkazom pravdivosti tvrdenia; či je možné preveriť nejaký nárok; čo znamená „vedieť niečo“; či je ľudské poznanie vôbec možné a pod.	1, str. 4
6.	Sokrat je zakladateľom etiky ako filozofickej disciplíny.	2, str. 56-62
7.	Aristoteles rozlišuje štyri príčiny: materiálnu, formálnu, efektívnu a konečnú.	2, str. 84-85
8.	Kategorický imperatív: konaj len podľa maximy, pre ktorú môžeš zároveň chcieť aby sa stala jedným všeobecným zákonom, Hypotetický imperatív: konaj tak, aby tvoje činy mohli slúžiť ako vzor každému inému človeku.	2, str. 218
9.	Momenty objektívneho ducha sú podľa Hegela: abstraktnéprávo, moralita a mravnosť.	2, str. 231
10.	Podľa Heideggera fundamentálna ontológia skúma zmysel bytia, a keďže človek je jedinou bytosťou, ktorá je schopná položiť si takúto otázku, skúmanie zmyslu ľudského bytia sa ukazuje ako základná úloha s cieľomdestrukcie celej filozofickej tradície ako metafyziky. .	2, str. 290